

Odešel tanečník v ringu, olympijský vítěz v boxu Ján Zachara

2.1.2025 - Patrik Vacek | Česká olympijská

Ján Zachara se narodil se 27. srpna 1928 ve slovenské vesnici Kubrá u Trenčína do chudé venkovské rodiny. Jeho největší zálibou se od dětství stal sport. „Začínal jsem jako fotbalista. Jenže jak jsem byl drobný, tak mě furt spoluhráči říkali, ať se jím na hřišti nepletu pod nohy a strkali mě do branky,“ vyprávěl Zachara, který se rozhodl najít si nový sport, jenž ho bude bavit.

Nakonec jako patnáctiletý střízlík vešel do tělocvičny mezi boxery. „Nečekal jsem, že budu mít nějaké úspěchy. Byl jsem menší a každý si na mě dovolil. Ze začátku jsem se bál soupeřů, kteří byli oproti mně už chlapi.“ Jenže Zachara denně poctivě trénoval, a navíc běhal po horách, aby získal fyzickou kondici.

Nakonec si díky skvělým výkonům vybojoval nominaci na olympijské hry do Londýna 1948. Vzali mu míry na reprezentační oblečení a vystavili pas. Jenže na olympijské hry místo něj letěl nepochopitelně komunistický funkcionář, který navíc v Londýně po skončení her emigroval. Motivace a chuť do zápasů však mladému boxerovi vydržela. O čtyři roky později se málem opakoval stejný scénář jako před Londýnem. Zachara měl letět na hry do Helsinek v roce 1952, ale funkcionáři mu to nechtěli povolit.

Olympijský vítěz v boxu z Londýna 1948 Július Torma se však svého kamaráda zastal. „Buď Ján poletí, nebo nejedu ani já!“ S československou výpravou tak odcestoval i Ján Zachara. „Před odletem jsem byl nemocný a měl jsem zraněné obočí. Nakonec jsem si dal za cíl, že když vyhraji jedno utkání, tak se pak pokusím porazit i dalšího soupeře.“

V pérové váze do 57 kilogramů nakonec překvapivě zdolal čtyři soupeře a ve finále na něj čekal italský favorit Sergio Caprari. „Když mě udeřil, myslel jsem si, že na mě spadl dům. Naštěstí Júlio Torma připravil skvělou taktiku. Dal jsem Italovi tři čtyři rány a utekl, a tak jsem to dělal pořád dokola.“

Ján Zachara nakonec vyhrál na body a stal se olympijským vítězem. Doma ho pak čekala odměna. „Dostal jsem tři metry látky, ze které jsem si nechal ušít oblek. Pionýři mi přivezli i dvanáct knih se spisy Stalina, které už někdo četl. Po letech jsem je dal do sběru,“ usmíval se boxer, jemuž udělali největší radost kolegové z práce. „Vybrali mezi sebou v textilním podniku Merina 10 200 tehdejších korun a koupil jsme si za to do bytu sekretář.“

Zachara nastoupil do ringu ještě na hrách v Melbourne 1956, kde skončila jeho cesta ve čtvrtfinále, kdy na body podlehl Finovi Hämäläinenovi. V roce 1959 ukončil kariéru a poté dlouhé roky až do důchodu pracoval jako mistr v hutním závodě na odlévání oceli.

U boxu ale zůstal. Vedl oddíl v Dubnici a trénoval mladé naděje. I v pokročilém věku navštěvoval několikrát týdně tělocvičnu a snažil se radami pomáhat další generaci. „Hodně důležité je udržovat se v pohybu i ve vyšším věku. Já se hýbu každý den,“ přidával recept na dlouhověkost. V roce 1997 mu Mezinárodní olympijský výbor udělil stříbrný Olympijský řád.

V Novej Dubnici také Zachara odešel zkraje roku 2025 do nebeského ringu. Čest jeho památce a upřímnou soustrast všem blízkým.

<https://www.olympijskym.cz/article/odesel-tanecnik-v-ringu-olympijsky-vitez-v-boxu-jan-zachara>